

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 grudnia 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie, II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Janusz Jaromin
Sędziowie:	SA Stanisław Stankiewicz SA Andrzej Wiśniewski (spr.)
Protokolant:	sekr. sądowy Emilia Biegańska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej Anety Pich

po rozpoznaniu w dniu 29 listopada 2012 r. sprawy

1) **M. T. (1)**,

2) **P. K.** ,

oskarżonych z art. 258 § 3 k.k., 18 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw.
z art. 294 § 1 k.k. i inne

z powodu apelacji wniesionych przez prokuratora i obrońców oskarżonych

od wyroku Sądu Okręgowego w Koszalinie

z dnia 5 kwietnia 2012 r., sygn. akt II K 2/10

I) uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej M. T. (1) co do czynu przypisanego temu oskarżonemu w punkcie 4. części dyspozytywnej oraz w części dotyczącej P. K. co do czynu przypisanego temu oskarżonemu w punkcie 20. części dyspozytywnej i w tym zakresie przekazuje sprawę Sądowi Okręgowemu w Koszalinie do ponownego rozpoznania,

II) zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- a.
- a. uchyla karę łączną grzywny orzeczoną wobec M. T. (1),
  - b. kwalifikację prawną czynu przypisanego M. T. (1) w punkcie 3. części dyspozytywnej uzupełnia o art. 273 k.k.,
  - c. w opisie czynu przypisanego P. K. w punkcie 21. części dyspozytywnej zwrot „kierował działalnością” zastępuje zwrotem „nakłonił do popełnienia czynu zabronionego”, a w kwalifikacji prawnej czynu w miejsce art. 18 § 1 k.k. w zw. z art. 271 § 1 i 3 k.k. – przyjmuje art. 18 § 2 i 3 k.k. w zw. z art. 271 § 1 i 3 k.k.,

d. uchyla wobec P. K. zaliczenie okresu zatrzymania i tymczasowego aresztowania na poczet kary grzywny i pozbawienia wolności (punkt 23. części dyspozytywnej),

II) w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy,

III) zasądza od M. T. (1) i P. K. wydatki za postępowanie odwoławcze w częściach ich dotyczących i wymierza im opłaty za obie instancje w wysokości: M. T. (1) – 4.300 (czterech tysięcy trzystu) złotych, a P. K. – 180 (sto osiemdziesiąt) złotych; wydatkami w części dotyczącej nieuwzględnionej apelacji prokuratora obciąża Skarb Państwa.

Andrzej Wiśniewski Janusz Jaromin Stanisław Stankiewicz

UZASADNIENIE

Prokurator oskarżył M. T. (1) o to, że:

I. w okresie od co najmniej 15 marca 2002 r. do co najmniej października 2003 r. w T., G., K., L., K., S., C. i P., D., T. i w innych miejscowościach w Polsce, działając wspólnie i w porozumieniu z J. K. (1), T. W., R. O., M. K., A. R., P. A. (1), P. K., P. R., Ł. P., A. W., S. D., J. Z. (1), J. Z. (2) i innymi nieustalonymi osobami założyli i następnie kierowali zorganizowaną grupą mającą na celu popełnienie przestępstw przeciwko mieniu i dokumentom oraz przestępstw karno-skarbowych,

tj. o czyn określony w art. 258§3 kk

P. K. oskarżył o to, że:

II. w okresie od co najmniej 15 marca 2002 r. do co najmniej października 2003 r. w T., G., K., L., K., S., C. i P., D., T. i w innych miejscowościach w Polsce, działając wspólnie i w porozumieniu, brali udział w zorganizowanej grupie mającej na celu popełnienie przestępstw przeciwko mieniu i dokumentom,

tj. o czyn określony w art. 258 § 1 kk

M. T. (1) oskarżył o to, że:

III. w okresie od co najmniej 15 marca 2002 r. do co najmniej października 2003 r., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej w różnych miejscowościach na terenie całego kraju, w tym T., G., K., L., K., S., C. i P., D., T. i w innych miejscowościach w Polsce, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w ramach zorganizowanej grupy mającej na celu popełnianie przestępstw przeciwko mieniu i dokumentom, według przyjętego i zaakceptowanego podziału ról i zadań przy realizacji poszczególnych przestępnych przedsięwzięć, czyniąc sobie z tego procederu stałe źródło dochodu, wspólnie i w porozumieniu z M. P., kierując wykonaniem czynu zabronionego przez J. K. (1), T. W., R. O., M. K., A. R., S. D., J. Z. (1), J. Z. (2), P. A. (1), P. K., P. R., Ł. P., P. A. (2), A. W., i inne nieustalone osoby, wykorzystując przy tym działalność gospodarczą prowadzoną w ramach firm faktycznie działających i fikcyjnych, a w szczególności:

- (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G., ulica (...) (NIP (...)),***
- (...) M. T. (2) siedzibą w R., ulica (...) (NIP (...)),***
- (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., ulica (...)/ lokal (...) (Regon (...)),***
- (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w D., ulica (...), Biuro Handlowe w G., ulica (...) (NIP (...)),***
- Firma Handlowo Usługowa (...)D. K. z siedzibą w S., ulica (...) (NIP (...)),***

- *Firma Handlowo Usługowa J. K. z siedzibą w S., ulica (...), Biuro w S., Plac (...) (NIP (...)),*
- *Firma Handlowo Usługowa (...) K. M. z siedzibą w P., ulica (...), Biuro w B. (...) (NIP (...)),*
- *Firma Handlowo Usługowa (...) M. T. (1) z siedzibą w G., ulica (...), miejsce wykonywania działalności T., ulica (...) (NIP (...)),*
- *Firma Handlowo Usługowa (...) z siedzibą w W., ulica (...) (NIP (...)),*
- *(...) C. W. z siedzibą w B. (...), Biuro K., ulica (...) i K., ulica (...) (NIP (...)),*
- *(...) spółka z o.o. z siedzibą w P., ulica (...) (NIP (...)),*
- *I. J., B. J. - G., ulica (...),*
- *(...) sp. z o.o. siedzibą w W., ulica (...) (NIP (...)),*
- *(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K., ulica (...) (NIP (...)),*
- *(...) sp. z o.o. z siedzibą w C., Plac (...) (NIP (...)),*
- *(...) sp. z o.o. z siedzibą w W., ulica (...) (NIP (...)),*
- *Przedsiębiorstwo Handlowo Usługowe (...) Ł. P. z siedzibą w P., ulica (...) (NIP (...)),*
- *Przedsiębiorstwo Wielobranżowe (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. (NIP (...)),*
- *(...) E. W. z siedzibą w T., ulica (...) (NIP (...)),*
- *(...) sp. z o.o. z siedzibą w T., ulica (...) (NIP (...)),*
- *(...) sp. z o.o. w siedzibą w P., S. (...) (NIP (...)),*
- *(...) J. Z. (1) z siedzibą w S., ulica (...)*

i innych ustalonych podmiotów gospodarczych - ukierunkowaną na przestępnie przejęcie świadczeń publicznoprawnych w postaci podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowego z tytułu produkcji i importu paliw płynnych, działając jako właściciel Firmy Handlowo Usługowej (...) z siedzibą w T. nakłonił, a w dalszej kolejności kierował działalnością J. K. (1), T. W., R. O., M. K., A. R., S. D., J. Z. (1), J. Z. (2) do:

- *tego, aby na terenie bazy paliwowej w T. produkowali olej napędowy przy użyciu zakupionego od spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (...) z siedzibą w W. oraz od spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (...) z siedzibą w W. produktu o nazwie (...) oraz (...) w ilości co najmniej 2.425.141 ton oraz przy użyciu innych komponentów, to jest kondensatów olejowych (...), (...) w ilości co najmniej 628.380 litrów zakupionych od spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (...) z siedzibą w T. oraz od spółki (...) z siedzibą w T., komponentu o nazwie benzyna komponent (...) w nieustalonej ilości zakupionego od Rafinerii (...) Spółka Akcyjna, komponentu o nazwie rozcieńczalnik (...) w nieustalonej ilości zakupionego od Rafinerii (...) Spółka Akcyjna i innych produkowali olej napędowy, który następnie sprzedawali innym podmiotom na terenie całego kraju,*

oraz nakłaniali i w dalszej kolejności kierował działalnością J. K. (1), T. W., A. R., S. D., P. A. (1), P. K., P. R., Ł. P., P. A. (2), A. W. do:

- zgłoszenia działalności gospodarczej w ramach niżej wymienionych podmiotów gospodarczych:*
- (...) spółka z o.o. z siedzibą w P., ulica (...),*
- Przedsiębiorstwo Handlowo Usługowe (...) Ł. P. z siedzibą w P., ulica (...),*
- (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K., ulica (...),*
- (...) sp. z o.o. z siedzibą w P., S. (...),*
- założenia rachunków bankowych dla tych podmiotów w różnych bankach i bieżącej obsługi finansowej tych firm,*

wystawiania szeregu dokumentów mających znaczenie prawne, stwierdzających nierzeczywisty stan faktyczny, w tym umów kompensacyjnych, umów zatrudnienia, dokumentów Kp i Kw, kwitów magazynowych, deklaracji podatkowych oraz faktur VAT wskazujących, że od naliczonej ceny za sprzedawany towar uiszczony został podatek akcyzowy, podczas gdy w rzeczywistości takie świadczenie podatkowe nie było odprowadzane,

- podrabiania dokumentów mających znaczenie prawne stwierdzających nierzeczywisty stan faktyczny w tym faktur VAT wskazujących na sprzedaż produktów ropopochodnych w zakresie fikcyjnego obrotu paliwowo-komponentowego oraz złożenie podpisów osób rzekomo i faktycznie będących uprawnionymi do podpisywania i odbierania takich dokumentów, a następnie przedkładał takie dokumenty we właściwym Urzędzie Skarbowym,*

skutkiem czego w prowadził w błąd pracowników właściwego miejscowo Urzędu Skarbowego w B., co do okoliczności będących podstawą naliczenia świadczeń publicznoprawnych, doprowadzając w konsekwencji do podstępnego przejęcie należnej Skarbowi Państwa kwoty co najmniej 5.969.971,00 zł, powodując tym samym szkodę w tej wysokości, uznaną ustawowo za mienie wielkiej wartości w majątku Skarbu Państwa reprezentowanym przez Urząd Skarbowy w B., a w szczególności:

- w okresie od 15 marca 2002 r. do października 2003 r. wykorzystując działalność podmiotu gospodarczego funkcjonującego pod firmą Firma Handlowo Usługowa (...) M. T. (1) z siedzibą w G., ulica (...), miejsce wykonywania działalności T., ulica (...), podstępnie przejęli kwoty należnego Skarbowi Państwa podatku akcyzowego od produkcji i sprzedaży paliw ciekłych w wielkości wartości, w wysokości co najmniej 4.369.971,00 zł,*
- w okresie od 15 marca 2002 r. do października 2003 r. wykorzystując działalność podmiotu gospodarczego funkcjonującego pod firmą Firma Handlowo Usługowa (...) M. T. (1) z siedzibą w G., ulica (...), miejsce wykonywania działalności T., ulica (...), podstępnie przejęli kwoty należnego Skarbowi Państwa podatku od towarów i usług w wielkości wartości, w wysokości co najmniej 1.600.000,00 zł.,*

to jest o czyn określony z art. 18 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k., art. 18 § 1 k.k. w zw. z art. 18 § 1 k.k. w zw. z art. 271 § 1 i 3 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 k.k.,

IV. w okresie od co najmniej 15 marca 2002 r. do co najmniej października 2003 r. w T., G., K., L., K., S., C. i P., D., T. i w innych miejscowościach w Polsce, działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w ramach zorganizowanej grupy mającej na celu popełnienie przestępstw przeciwko mieniu i dokumentom, według przyjętego i zaakceptowanego podziału ról i zadań przy realizacji poszczególnych przestępnych przedsięwzięć, czyniąc sobie z tego procederu stałe źródło dochodu, działając wspólnie i w porozumieniu w M. P. nakłonił i w dalszej kolejności kierował działalnością J. K. (1), T. W., A. R., S. D., P. A. (1), P. K., P. R., Ł. P., P. A. (2), A. W. i innych nieustalonych osób

- wykorzystując przy tym działalność gospodarczą prowadzoną w ramach firm faktycznie działających i fikcyjnych, a w szczególności:

- (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G., ulica (...) (NIP (...)),
- (...) M. T. (2) siedzibą w R., ulica (...) (NIP (...)),
- (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., ulica (...) al lokal (...) (Regon (...)),
- (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w D., ulica (...), Biuro Handlowe w G., ulica (...) (NIP (...)),
- Firma Handlowo Usługowa (...) D. K. z siedzibą w S., ulica (...) (NIP (...)),
- Firma Handlowo Usługowa J. K. (2) z siedzibą w S., ulica (...), Biuro w S., Plac (...) (NIP (...)),
- Firma Handlowo Usługowa (...) K. M. z siedzibą w P., ulica (...), Biuro w B. (...) (NIP (...)),
- Firma Handlowo Usługowa (...) M. T. (1) z siedzibą w G., ulica (...), miejsce wykonywania działalności T., ulica (...) (NIP (...)),
- Firma Handlowo Usługowa (...) z siedzibą w W., ulica (...) (NIP (...)),
- (...) C. W. z siedzibą w B. (...), Biuro K., ulica (...) i K., ulica (...) (NIP (...)),
- (...) spółka z o.o. z siedzibą w P., ulica (...), (NIP (...)),
- I. J., B. J.- G., ulica (...),
- (...) sp. z o.o. siedzibą w W., ulica (...) (NIP (...)),
- (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K., ulica (...) (NIP (...)),
- (...) sp. z o.o. z siedzibą w C., Plac (...), (NIP (...)),
- (...) sp. z o.o. z siedzibą w W., ulica (...) (NIP (...)),
- Przedsiębiorstwo Handlowo Usługowe (...) Ł. P. z siedzibą w P., ulica (...), (NIP (...)),
- Przedsiębiorstwo Wielobranżowe (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. (NIP (...)),
- (...) E. W. z siedzibą w T., ulica (...) (NIP (...)),
- (...) sp. z o.o. z siedzibą w T., ulica (...) (NIP (...)),

- (...) sp. z o.o. w siedzibą w P., S.(...) (NIP (...)),
- (...) J. Z. (1) z siedzibą w S., ulica (...)

w celu upozorowania obrotu gospodarczego polegającego na handlu produktami ropopochodnymi i zatajenia rzeczywistego rozmiaru prowadzonej działalności wydawał polecenie wyżej wymienionym osobom, których rezultatem było:

- zgłoszenie działalności gospodarczej w ramach niżej wymienionych podmiotów gospodarczych:
- (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G., ulica (...) (NIP (...)),
- Firma Handlowo Usługowa (...) M. T.z siedzibą w G., ulica (...), miejsce wykonywania działalności T., ulica (...) (NIP (...)),
- (...) spółka z o.o. z siedzibą w P., ulica (...), (NIP (...)),
- (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K., ulica (...) (NIP (...)),
- (...) sp. z o.o. z siedzibą w C., Plac (...), (NIP (...)),
- Przedsiębiorstwo Handlowo Usługowe (...)Ł. P. z siedzibą w P., ulica (...), (NIP (...)),
- (...) sp. z o.o. w siedzibą w P., (...) (NIP (...)),
- założenie rachunków bankowych dla ww. podmiotów gospodarczych w różnych bankach i bieżącej obsługi finansowej tych firm, a w stosunku do własnych rachunków oraz rachunków prowadzonych dla firmy (...) poprzez wystawienie i zlecenie J. K. (1) dokumentów bankowych inicjujących poszczególne operacje bankowe,
- wystawianie szeregu dokumentów mających znaczenie prawne, stwierdzających nierzeczywisty stan faktyczny, w tym umów kompensacyjnych, umów dzierżawy, umów zatrudniania, dokumentów Kp i Kw, kwitów magazynowych, deklaracji podatkowych oraz faktur VAT wskazujących, że od naliczonej ceny za sprzedawany towar uiszczony został podatek akcyzowy, podczas gdy w rzeczywistości takie świadczenie podatkowe nie było odprowadzane,
- podrabianie dokumentów mających znaczenie prawne stwierdzających nierzeczywisty stan faktyczny w tym faktur VAT wskazujących na sprzedaż produktów ropopochodnych,
- posługiwanie się oraz udostępnianie takich dokumentów innym osobom, a następnie polecenie przyjęcia i wypłacenia w gotówce za pośrednictwem rachunków bankowych, a w szczególności rachunków:

należących do M. T. (1), to jest:

- rachunku prowadzonego w Banku(...) S.A. (...) Oddział w K. numer (...) w okresie od 2 czerwca 2003 r. do 6 października 2003 r.,
- rachunku prowadzonego w Banku (...) w B. Oddział w T. numer (...) w okresie od 1 sierpnia 2002 r. do 11 października 2002 r.

należących do Firmy Handlowo Usługowej (...), to jest:

- rachunku prowadzonego w (...) Bank (...) S.A. Oddział w B. numer (...) w okresie od 15 marca 2002r. do 1 lipca 2003 r.,
- rachunku prowadzonego w Banku (...) S.A.(...) Oddział w K. numer (...) w okresie od 15 marca 2002 r. do 17 października 2003r.,
- rachunku prowadzonego w Banku (...) w B. Oddział w T. numer (...) w okresie od 17 kwietnia 2002 r. do 29 października 2003 r.,

co daje łączną sumę 6.386.528,97 zł.,

które to środki płatnicze pochodziły z korzyści związanych z popełnieniem czynów zabronionych związanych z obrotem paliwami ciekłymi, a polegających na przestępnym przejęciu kwot należnych Skarbowi Państwa z tytułu podatków akcyzowego oraz od towarów i usług, w łącznej kwocie co najmniej 5.969.971,00 zł., które następnie zostały wypłacone w gotówce z tych rachunków bądź przeznaczone na zakup komponentów służących do nielegalnej produkcji oleju napędowego, przez co osiągnęli z tego tytułu znaczną korzyść majątkową, a podejmując te czynności udaremni lub znacznie utrudnili stwierdzenie przestępnego pochodzenia i miejsca umieszczenia tych środków płatniczych, to jest o czyn określony z art. 18 § 1 k.k. w zw. z art. 299 § 5 i 6 k.k. w zb. z art. 299 § 1 k.k. w zw. z art. 18 § 1 k.k. w zw. z art. 271 § 1 i 3 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 k.k.

V. w okresie od co najmniej 15 marca 2002 r. do co najmniej października 2003 r., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej w różnych miejscowościach na terenie całego kraju, w tym T., G., K., L., K., S., C. i P., D., T. i innych miejscowościach w Polsce, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w ramach zorganizowanej grupy mającej na celu popełnianie przestępstw, działając wspólnie i w porozumieniu z M. P. w celu zatajenia prowadzenia działalności na własny rachunek oraz rzeczywistych rozmiarów tej działalności nakłonili - za pośrednictwem P. A. (1) i P. K. - P. R., Ł. P. i A. W., w zamian za obietnicę osiągnięcia korzyści majątkowej, do wykorzystania działalności gospodarczej w ramach firm założonych na swoje dane osobowe w ramach firm:

- (...) spółka z o.o. z siedzibą w P., ulica (...), NIP (...),
- (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K., ulica (...),
- Przedsiębiorstwo Handlowo Usługowe(...) Ł. P. z siedzibą w P., ulica (...) (NIP (...)),
- (...) sp. z o.o. z siedzibą w P., S. (...), NIP (...), Biuro handlowe w C., Plac (...),

a następnie posługiwali się danymi ww. osób, firmami ww. podmiotów gospodarczych, a także używali dokumentów wystawionych przez te podmioty gospodarcze, stwierdzające nierzeczywisty stan faktyczny narażając Skarb Państwa na uszczuplenie podatku,

to jest o przestępstwo określone w art. 55 § 1 k.k.s.,

nadto P. K. oskarżył o to, że:

XX. w okresie od co najmniej 15 marca 2002 r. do co najmniej października 2003 r., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej w różnych miejscowościach na terenie całego kraju, w tym T., G., K., L., K., S., C. i P., D., T. i w innych miejscowościach w Polsce, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w ramach zorganizowanej grupy mającej na celu popełnianie przestępstw przeciwko mieniu i dokumentom, według przyjętego i zaakceptowanego podziału ról i zadań przy realizacji poszczególnych przestępnych przedsięwzięć, czyniąc sobie z tego procederu stałe źródło dochodu,

działając wspólnie i w porozumieniu z M. T. (1), M. P., J. K. (1), T. W., R. O., M. K., A. R., P. A. (1), P. R., Ł. P., P. A. (2), A. W., S. D., J. Z. (1), J. Z. (2) i innymi nieustalonymi osobami, wykorzystując przy tym działalność gospodarczą prowadzoną w ramach firm faktycznie działających i fikcyjnych, a w szczególności:

- (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G., ulica (...) (NIP (...)),
- (...) M. T. (2) siedzibą w R., ulica (...) (NIP (...)),
- (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., ulica (...)/lokal (...) (Regon (...)),
- (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w D., ulica (...), Biuro Handlowe w G., ulica (...) (NIP (...)),
- Firma Handlowo Usługowa (...)D. K.z siedzibą w S., ulica (...) (NIP (...)),
- Firma Handlowo Usługowa J. K. (2)z siedzibą w S., ulica (...), Biuro w S., Plac (...) (NIP (...)),
- Firma Handlowo Usługowa (...) K. M. z siedzibą w P., ulica (...), Biuro wB.(...) (NIP (...)),
- Firma Handlowo Usługowa (...)M. T. (1) z siedzibą w G., ulica (...), miejsce wykonywania działalności T., ulica (...) (NIP (...)),
- Firma Handlowo Usługowa (...) z siedzibą w W., ulica (...) (NIP (...)),
- (...) C. W. z siedzibą w B. (...), Biuro K., ulica (...) i K., ulica (...) (NIP (...)),
- (...) spółka z o.o. z siedzibą w P., ulica (...), (NIP (...)),
- I. J., B. J. - G., ulica (...),
- (...) sp. z o.o. siedzibą w W., ulica (...) (NIP (...)),
- (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K., ulica (...) (NIP (...)),
- (...) sp. z o.o. z siedzibą w C., Plac (...), (NIP (...)),
- (...) sp. z o.o. z siedzibą w W., ulica (...) (NIP (...)),
- Przedsiębiorstwo Handlowo Usługowe (...)Ł. P. z siedzibą w P., ulica (...), (NIP (...)),
- Przedsiębiorstwo Wielobranżowe (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. (NIP (...)),
- (...) E. W. z siedzibą w T., ulica (...) (NIP (...)),
- (...) sp. z o.o. z siedzibą w T., ulica (...) (NIP (...)),
- (...) sp. z o.o. w siedzibą w P., S.(...)(NIP (...)),
- (...) J. Z. (1) z siedzibą w S., ulica (...),
- Przedsiębiorstwo Handlowo Usługowe (...) z siedzibą w T., ulica (...)

i innych ustalonych podmiotów gospodarczych - ukierunkowaną na przestępne przejęcie świadczeń publicznoprawnych w postaci podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowego

z tytułu produkcji i importu paliw płynnych, działając jako udziałowiec spółek z ograniczoną odpowiedzialnością (...) i (...) nakłonił, a w dalszej kolejności kierował działalnością P. R. do:

- zgłoszenia działalności gospodarczej w ramach niżej wymienionych podmiotów gospodarczych:*
- (...) spółka z o.o. z siedzibą w P., ulica (...),*
- Przedsiębiorstwo Handlowo Usługowe (...) Ł. P. z siedzibą w P., ulica (...),*
- (...) sp. z o.o. z siedzibą w P., S. (...),*
- założenie rachunków bankowych dla tych podmiotów w różnych bankach i bieżącej obsługi finansowej tych firm,*
- wystawiania szeregu dokumentów mających znaczenie prawne, stwierdzających nierzeczywisty stan faktyczny, w tym umów kompensacyjnych, umów zatrudnienia, dokumentów Kp i Kw, kwitów magazynowych, deklaracji podatkowych oraz faktur VAT wskazujących, że od naliczonej ceny za sprzedawany towar uiszczony został podatek akcyzowy, podczas gdy w rzeczywistości takie świadczenie podatkowe nie było odprowadzane,*
- podrabiania dokumentów mających znaczenie prawne stwierdzających nierzeczywisty stan faktyczny w tym faktur VAT wskazujących na sprzedaż produktów ropopochodnych w zakresie fikcyjnego obrotu paliwowo-komponentowego oraz złożenie podpisów osób rzekomo i faktycznie będących uprawnionymi do podpisywania i odbierania takich dokumentów, a następnie udostępnianie takich dokumentów J. K. (1) i innym osobom,*

skutkiem czego udzielił M. T. (1) i M. P. pomocy do wprowadzenia w błąd pracowników właściwego miejscowo Urzędu Skarbowego w B., co do okoliczności będących podstawą naliczenia świadczeń publicznoprawnych, doprowadzając w konsekwencji do podstępnej przejęć należnej Skarbowi Państwa kwoty co najmniej 5.969.971,00 zł., powodując tym samym szkodę w tej wysokości, uznaną ustawowo za mienie wielkiej wartości w majątku Skarbu Państwa reprezentowanym przez Urząd Skarbowy w B., a w szczególności:

- w okresie od 15 marca 2002 r. do października 2003 r. wykorzystując działalność podmiotu gospodarczego funkcjonującego pod firmą Firma Handlowo Usługowa (...) M. T. (1) z siedzibą w G., ulica (...), miejsce wykonywania działalności T., ulica (...), podstępnie przejęli kwoty należnego Skarbowi Państwa podatku akcyzowego od produkcji i sprzedaży paliw ciekłych w wielkiej wartości, w wysokości co najmniej 4.369.971,00 zł*
- w okresie od 15 marca 2002 r. do października 2003 r. wykorzystując działalność podmiotu gospodarczego funkcjonującego pod firmą Firma Handlowo Usługowa (...) M. T. (1) z siedzibą w G., ulica (...), miejsce wykonywania działalności T., ulica (...), podstępnie przejęli kwoty należnego Skarbowi Państwa podatku od towarów i usług w wielkiej wartości, w wysokości co najmniej 1.600.000,00 zł.,*

w ten sposób, że na terenie bazy paliwowej w T. M. T. (1), M. P., J. K. (1), T. W., R. O., M. K., A. R., S. D. produkowali olej napędowy przy użyciu zakupionego od spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (...) z siedzibą w W. oraz od spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (...) z siedzibą w W. produktu o nazwie (...) oraz (...) w ilości co najmniej 2.425.141 ton oraz przy użyciu innych komponentów, to jest kondensatów olejowych (...), (...) w ilości co najmniej 628.380 litrów zakupionych od spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (...) z siedzibą w T. oraz od spółki (...) z siedzibą w T., komponentu

o nazwie benzyna komponent (...) w nieustalonej ilości zakupionego od Rafinerii (...) Spółka Akcyjna, komponentu o nazwie rozcieńczalnik (...) w nieustalonej ilości

zakupionego od Rafinerii (...) Spółka Akcyjna i innych produkowali olej napędowy, który następnie sprzedawali innym podmiotom na terenie całego kraju,

a nadto odbierał poza ewidencją paliwo nielegalnie wytworzony na terenie bazy paliwowej w T., za co dokonał płatności gotówką w kwocie około 1 miliona złotych, to jest o czyn określony w art. 18§ 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k., art. 18§1 k.k. w zw. z art. 271 § 11 3 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. z zw. z art. 65 k.k.,

XXI. w okresie od co najmniej 3 stycznia 2003 r. do 28 czerwca 2003 r. w T., G., K., L., K., S., C. i P., D., T. i w innych miejscowościach w Polsce, działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w ramach zorganizowanej grupy mającej na celu popełnienie przestępstw przeciwko mieniu i dokumentom, według przyjętego i zaakceptowanego podziału ról i zadań przy realizacji poszczególnych przestępnych przedsięwzięć, czyniąc sobie z tego procederu stałe źródło dochodu, działając wspólnie i w porozumieniu z M. T. (1), M. P., J. K. (1), T. W., A. R., P. R., Ł. P., P. A. (1), A. W., S. D. i innymi nieustalonymi osobami

- wykorzystując przy tym działalność gospodarczą prowadzoną w ramach firm faktycznie działających i fikcyjnych, a w szczególności:

- (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G., ulica (...) (NIP (...)),
- (...) M. T. (2) siedzibą w R., ulica (...) (NIP (...)),
- (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., ulica (...)/ lokal (...) (Regon (...)),
- (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w D., ulica (...), Biuro Handlowe w G., ulica (...) (NIP (...)),
- Firma Handlowo Usługowa (...) D. K. z siedzibą w S., ulica (...) (NIP (...)),
- Firma Handlowo Usługowa J. K. (2) z siedzibą w S., ulica (...), Biuro w S., Plac (...) (NIP (...)),
- Firma Handlowo Usługowa (...) K. M. z siedzibą w P., ulica (...), Biuro w B. (...) (NIP (...)),
- Firma Handlowo Usługowa (...) M. T. (1) z siedzibą w G., ulica (...), miejsce wykonywania działalności T., ulica (...) (NIP (...)),
- Firma Handlowo Usługowa (...) z siedzibą w W., ulica (...) (NIP (...)),
- (...) C. W. z siedzibą w B. (...), Biuro K., ulica (...) i K., ulica (...) (NIP (...)),
- (...) spółka z o.o. z siedzibą w P., ulica (...), (NIP (...)),
- I. J., B. J. - G., ulica (...),
- (...) sp. z o.o. siedzibą w W., ulica (...) (NIP (...)),
- (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K., ulica (...) (NIP (...)),
- (...) sp. z o.o. z siedzibą w C., Plac (...), (NIP (...)),
- (...) sp. z o.o. z siedzibą w W., ulica (...) (NIP (...)),

- *Przedsiębiorstwo Handlowo Usługowe (...) Ł. P. z siedzibą w P., ulica (...), (NIP (...)),*
- *Przedsiębiorstwo Wielobranżowe (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. (NIP (...)),*
- *(...) E. W. z siedzibą w T., ulica (...) (NIP (...)),*
- *(...) sp. z o.o. z siedzibą w T., ulica (...) (NIP (...)),*
- *(...) sp. z o.o. w siedzibą w P., S.(...) (NIP (...)),*
- *(...) J. Z. (1) z siedzibą w S., ulica (...),*
- *Przedsiębiorstwo Handlowo Usługowe (...) z siedzibą w T., ulica (...)*

w celu upozorowania obrotu gospodarczego polegającego na handlu produktami ropopochodnymi i zatajenia rzeczywistego rozmiaru prowadzonej działalności - działając jako udziałowiec spółek z ograniczoną odpowiedzialnością (...) i (...) nakłonił, a w dalszej kolejności kierował działalnością P. R. do podejmowania działań, których rezultatem było:

- *zgłoszenie przez podejrzanego działalności gospodarczej w ramach niżej wymienionych podmiotów gospodarczych:*
- *(...) spółka z o.o. z siedzibą w P., ulica (...),*
- *Przedsiębiorstwo Handlowo Usługowe (...) Ł. P. z siedzibą w P., ulica (...),*
- *(...) sp. z o.o. z siedzibą w P., S. (...),*
- *założenie rachunków bankowych dla (...) sp. z o.o., (...) sp. z o.o., (...) sp. z o.o., (...) w różnych bankach i bieżącej obsługi finansowej tych firm,*
- *wystawianie szeregu dokumentów mających znaczenie prawne, stwierdzających nierzeczywisty stan faktyczny, w tym umów kompensacyjnych, umów zatrudnienia, dokumentów Kp i Kw, kwitów magazynowych, deklaracji podatkowych oraz faktur VAT wskazujących, że od naliczonej ceny za sprzedawany towar uiszczony został podatek akcyzowy, podczas gdy w rzeczywistości takie świadczenie podatkowe nie było odprowadzane,*
- *podrabianie dokumentów mających znaczenie prawne stwierdzających nierzeczywisty stan faktyczny w tym faktur VAT wskazujących na sprzedaż produktów ropopochodnych, podczas gdy wiedział, iż transakcje opisane w tych fakturach w rzeczywistości nie miały miejsca, a firmy (...), (...) i (...) w rzeczywistości nie prowadzą działalności gospodarczej,*

czym umożliwił J. K. (1) i innym osobom podejmowanie działań zmierzających do przyjmowania i wypłacania gotówki za pośrednictwem rachunków bankowych, a w szczególności rachunków należących do M. T. (1), to jest:

- *rachunku prowadzonego w Banku (...) S.A. (...) Oddział w K. numer (...) w okresie od 2 czerwca 2003 r. do 6 października 2003 r.,*
- *rachunku prowadzonego w Banku (...) w B. Oddział w T. numer (...) w okresie od 1 sierpnia 2002 r. do 11 października 2002 r.*

należących do Firmy Handlowo Usługowej (...), to jest:

rachunku prowadzonego w (...) Bank (...) S.A. Oddział w B. numer (...) w okresie od 15 marca 2002r. do 1 lipca 2003 r.,

• rachunku prowadzonego w Banku (...) S.A. (...) Oddział w K. numer (...) w okresie od 15 marca 2002 r. do 17 października 2003r.,

• rachunku prowadzonego w Banku (...) w B. Oddział w T. numer (...) w okresie od 17 kwietnia 2002 r. do 29 października 2003 r., co daje łączną sumę 6.386.528,97 zł.,

które to środki płatnicze pochodziły z korzyści związanych z popełnieniem czynów zabronionych związanych z obrotem paliwami ciekłymi, a polegających na przestępnym przejęciu kwot należnych Skarbowi Państwa z tytułu podatków akcyzowego oraz od towarów i usług, w łącznej kwocie co najmniej 5.969.971,00 zł., które następnie zostały wypłacone w gotówce z tych rachunków, przez co osiągnął z tego tytułu znaczną korzyść majątkową, a podejmując te czynności udaremnił lub znacznie utrudnił stwierdzenie przestępnego pochodzenia i miejsca umieszczenia tych środków płatniczych,

to jest o przestępstwo określone w art. 299 § 5 i 6 k.k. w zb. z art. 299 § 1 k.k. w zb. z art. 18 § 1 k.k. w zw. z art. 271 § 1 i 3 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zb. z art. 11 § 2 k.k. z zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 k.k.

Sąd Okręgowy w Koszalinie wyrokiem z dnia 5 kwietnia 2012r.:

1/ w zakresie czynu opisanego w pkt I oskarżenia uznał M. T. (1) za winnego tego, że w okresie od 15 marca 2002 r. do października 2003 r. wspólnie z ustaloną osobą na terenie T. i innych miejscowości w Polsce założył i kierował zorganizowaną grupą przestępczą mającą na celu popełnienie przestępstw skarbowych oraz przeciwko obrotowi gospodarczemu i dokumentom to jest czynu z art.258§3kk w brzmieniu sprzed zmiany wprowadzonej ustawą z dnia 16.04.2004 roku (D.U.2004.93.889) w zw. z art.4§1 kk i za to na podstawie art.258§3kk w brzmieniu sprzed zmiany wprowadzonej ustawą z dnia 16.04.2004 roku (D.U.2004.93.889) w zw. z art.4§1 kk skazał go na karę **roku** pozbawienia wolności,

2/ w zakresie czynu opisanego w pkt III oskarżenia uznał M. T. (1) za winnego tego, że w okresie od 15 marca 2002 r. do października 2003 roku działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej i w ramach grupy przestępczej, z góry powziętym zamiarem i w krótkich odstępach czasu, czyniąc sobie z tego stale źródło dochodu, jako osoba prowadząca działalność gospodarczą PHU (...)M. T. (1) z siedzibą w G., miejsce wykonywania działalności T., uchylając się od opodatkowania dokonał uszczuplenia należności publicznoprawnych to jest podatku od towaru i usług w łącznej kwocie 955.471 zł oraz podatku akcyzowego w łącznej kwocie 4.389.970 zł, poprzez podanie nieprawdy w składanych deklaracjach w zakresie podatku vat oraz nieujawnienie urzędowi skarbowemu przedmiotu i podstawy opodatkowania, polegających na tym, że na terenie bazy paliwowej w T. przy użyciu zakupowanego produktu o nazwie (...) oraz przy użyciu innych komponentów, wytwarzał olej napędowy, który następnie sprzedawał innym podmiotom na terenie całego kraju wliczając w jego cenę podatek akcyzowy, którego nie uiścił po wyprodukowaniu oleju napędowego, czym działał na szkodę Skarbu Państwa, to jest czynu z art.54§1 kks i art.56§1 kks w brzmieniu sprzed zmiany wprowadzonej ustawą z dnia 28.07.2005 roku (D.U.2005.178.1479) w zw. z art.2§2 kks przy zast. art. 7§1 kks w zw. z art.6§2 kks w zw z art.37§1 pkt 1,2 i 5 kks i za to na podstawie art. 54§1 kks w brzmieniu sprzed zmiany wprowadzonej ustawą z dnia 28.07.2005 roku (D.U.2005.178.1479) w zw. z art.2§2 kks przy zast. art.7§2kks, art.23§1 i 3 kks skazał go na karę **roku** pozbawienia wolności i grzywnę w wysokości **100** stawek dziennych, przyjmując wartość jednej stawki dziennej na kwotę **200** złotych,

3) w zakresie czynu opisanego w pkt IV oskarżenia uznał M. T. (1) za winnego tego, że od 15 marca 2002 r. do października 2003 roku w T. i innych miejscowościach na terenie kraju w wykonaniu z góry powziętego zamiaru i w krótkich odstępach czasu, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, w ramach zorganizowanej grupy przestępczej, w

celu upozorowania legalności działania posługując się nierzetelnymi dokumentami w postaci podpisanych przez siebie oraz przez inne ustalone osoby faktur sprzedaży przez PHU (...) produktu (...) Spółce z o.o. (...) w P., PHU (...) Ł. P. w P., Spółce z o.o. (...) z siedzibą w P. oraz w postaci faktur zakupu od wyżej wskazanych pierwszych dwóch podmiotów i Spółki z o.o. (...) w G. oleju napędowego, dotyczących nierzeczywistych transakcji gospodarczych oraz udostępnianie takich dokumentów innym osobom, a następnie polecenie przyjęcia i wpłacenia w gotówce za pośrednictwem należących do niego rachunków bankowych łącznie kwoty nie mniejszej niż 3.336.370 zł., które to środki płatnicze pochodziły z korzyści związanych z popełnieniem czynów zabronionych związanych z nieopodatkowanym obrotem paliwami ciekłymi, polegających na uszczupleniu podatku vat i akcyzowego należnych Skarbowi Państwa, w łącznej kwocie 5.345.441 zł., a które następnie zostały wypłacone w gotówce z tych rachunków bądź przeznaczone na zakup komponentów służących do nielegalnej produkcji oleju napędowego, przez co osiągnął z tego tytułu znaczną korzyść majątkową, a podejmując te czynności wspólnie z innymi osobami znacznie utrudnił stwierdzenie przestępnego pochodzenia tych środków płatniczych, to jest czynu z art. 18 § 1 k.k. w zw. z art. 299 § 5 i 6 k.k. w zb. z art. 299 § 1 k.k. w zw. z art. 18 § 1 k.k. w zw. z art. 271 § 1 i 3 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65§1 k.k. i za to na podstawie art.299§5 i 6 kk przy zast. art.11§3 kk w zw. z art.65§1 kk skazał go na karę **roku** pozbawienia wolności,

4/ w zakresie czynu opisanego w pkt V oskarżenia uznał M. T. (1) za winnego tego, że w okresie od 15 marca 2002 r. do października 2003 r., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej w T. i innych miejscowościach na terenie całego kraju, w ramach zorganizowanej grupy przestępczej, działając wspólnie i w porozumieniu z ustaloną osobą w celu zatajenia prowadzenia działalności na własny rachunek oraz rzeczywistych rozmiarów tej działalności, za pomocą ustalonych osób, nakłonił P. R., Ł. P. i A. W., do wykorzystania działalności gospodarczej w ramach założonych na ich dane osobowe firm : (...) Spółka z o.o. z siedzibą w P., (...) Spółka z o.o. z siedzibą w K., Przedsiębiorstwo Handlowo Usługowe (...) Ł. P. z siedzibą w P., (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P., a następnie posługiwał się danymi ww. osób, firmami ww. podmiotów gospodarczych, a także używał dokumentów wystawionych przez te podmioty gospodarcze, narażając Skarb Państwa na uszczuplenie podatku, to jest o przestępstwa określonego w art.55§1 kks w brzmieniu sprzed zmiany wprowadzonej ustawą z dnia 28.07.2005r (Dz.U.2005.178.1479) i za to na podstawie art.55§1 kks w brzmieniu sprzed zmiany wprowadzonej ustawą z dnia 28.07.2005r (Dz.U.2005.178.1479), art.23§1 i 3kks wymierzył mu grzywnę w wysokości **100** stawek dziennych, przyjmując wartość jednej stawki dziennej na kwotę **200** złotych,

5/ na podstawie art.85kk,art.86§2kk,art.39kks połączył orzeczone wobec M. T. (1) kary pozbawienia wolności oraz kary grzywny i wymierzył mu **karę łączną roku i 6** miesięcy pozbawienia wolności, na poczet której na podstawie art.63§1 kk zaliczył okres zatrzymania i tymczasowego aresztowania od dnia 20.01.2004 roku do dnia 25.03.2005 roku oraz **łączną karę grzywny w wysokości 200** stawek dziennych, przyjmując wartość jednej stawki dziennej na kwotę **200** złotych.

18/ na podstawie art.63§1 kk zaliczył na poczet orzeczonej kary grzywny okres zatrzymania i tymczasowego aresztowania od dnia 20.01.2004 do dnia 18.02.2004 roku, przyjmując jeden dzień pozbawienia wolności za równoważny dwóm dziennym stawkom grzywny,

19 / w zakresie zarzutu opisanego w pkt II oskarżenia uznał P. K. za winnego tego, że w okresie od 15 marca 2002 r. do października 2003 r. w C. i P. oraz w innych miejscowościach na terenie kraju brał udział w zorganizowanej grupie przestępczej mającej na celu popełnienie przestępstw skarbowych oraz przestępstw przeciwko obrotowi gospodarczemu i dokumentom to jest czynu z art.258§1 kk w brzmieniu sprzed zmiany wprowadzonej ustawą z dnia 16.04.2004 r (Dz.U.2004.93.889) w zw. z art. 4§1 kk i za to na podstawie art. 258§1 kk w brzmieniu sprzed zmiany wprowadzonej ustawą z dnia 16.04.2004 r (D.U 2004r, nr 93,poz.889) w zw. z art. 4§1 kk skazał go na karę **8** miesięcy pozbawienia wolności,

20/ w zakresie czynu opisanego w pkt XX oskarżenia uznał P. K. za winnego tego, że w okresie w okresie od 15 marca 2002 r. do października 2003 r. w C. i w innych miejscowościach w Polsce działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru i w krótkich odstępach czasu, czyniąc sobie z tego stałe źródło dochodu, w ramach zorganizowanej grupy przestępczej, udzielił pomocy właścicielowi PHU (...) z siedzibą w G. M. T. (1) w uszczupleniu należności publicznoprawnych należnych Skarbowi Państwa z tytułu podatku vat i podatku

akcyzowego w łącznej kwocie 5.345.441 zł w ten sposób, że wiedząc o tym, że olej napędowy na terenie bazy paliwowej w T. produkowany jest nielegalnie poprzez łączenie oleju bazowego i innych komponentów, w celach dalszej sprzedaży, dokonał jego zakupu w nieustalonej ilości za kwotę nie większą niż 500.000 złotych, dokonując płatności gotówką, to jest czynu z art.18§3 kk w zw. z art.54§1 kks i art.56§1 kks w brzmieniu sprzed zmiany wprowadzonej ustawą z dnia 28.07.2005 r (D.U.2005.178.1479) w zw. z art.2§2kks przy zast.art.7§1 kks w zw. z art.6§2 kks w zw z art.37§1 pkt 1,2 i 5 kks i za to na podstawie art. 19§1 kk, art.54§1 kks w brzmieniu z przed zmiany wprowadzonej ustawą z dnia 28.07.2005 r (D.U.2005.178.1479) w zw. z art.2§2 kks przy zast. art.7§2kks, art.23§1 i 3 k.k.s. wymierzył mu karę grzywny w wysokości **280** stawek dziennych, przyjmując wartość jednej stawki dziennej na kwotę **200** złotych,

21/ w zakresie czynu opisanego w pkt XXI oskarżenia uznał P. K. za winnego tego, że w okresie od sierpnia 2002 r. do 28 czerwca 2003 r. w C. i P. oraz w innych miejscowościach w Polsce, działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w krótkich odstępach czasu, w ramach zorganizowanej grupy przestępczej, czyniąc sobie z tego stałe źródło dochodu, podejmował czynności, które miały na celu znaczne utrudnienie stwierdzenia przestępczego pochodzenia środków płatniczych pochodzących z korzyści związanych z popełnieniem przestępstwa polegającego na nieujawnieniu przedmiotu i podstawy opodatkowania właściwemu urzędowi skarbowemu przez właściciela PHU (...) z siedzibą w G. M. T. (1) to jest działalności polegającej na wytwarzaniu oleju napędowego skutkiem czego było uszczuplenie należności publicznoprawnych na szkodę Skarbu Państwa w zakresie podatku vat i akcyzowego w łącznej kwocie 5.345.441 zł w ten sposób, że działając wspólnie i w porozumieniu z ustalonymi oraz nieustalonymi osobami w celu upozorowania obrotu gospodarczego polegającego na handlu produktami ropopochodnymi i zatajenia rzeczywistego rozmiaru prowadzonej działalności nakłonił, a w dalszej kolejności kierował działalnością P. R. do podejmowania działań, których rezultatem było uruchomienie działalności gospodarczej w ramach (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P., PHU (...) Ł. P. z siedzibą w P., (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P., oraz potwierdzanie dokumentów w postaci faktur vat dokumentujących sprzedaż oleju bazowego (...) przez PHU (...) do PHU (...) Ł. P. z siedzibą w P., do Sp. z o.o. (...) z siedzibą w P., Sp. z o.o. (...) z siedzibą w P. oraz wystawiania faktur vat dokumentujących zakup od tych dwóch pierwszych podmiotów oleju napędowego, które następnie były przekazywane do PHU (...) celem udokumentowania opisanych wyżej transakcji handlowych wiedząc, że w rzeczywistości te transakcje nigdy nie miały miejsca, czym umożliwił J. K. (1) i innym osobom podejmowanie działań zmierzających do przyjmowania i wpłacania za pośrednictwem rachunków bankowych, należących do M. T. (1) gotówki w łącznej kwocie nie mniejszej niż 3.336.370 zł., które to środki płatnicze pochodziły z korzyści związanych z popełnieniem wyżej opisanych czynów zabronionych związanych z obrotem paliwami ciekłymi, a które następnie zostały wypłacone w gotówce z tych rachunków, przez co w ramach grupy osiągnął z tego tytułu znaczną korzyść majątkową, a podejmując te czynności znacznie utrudnił stwierdzenie przestępczego pochodzenia środków płatniczych, to jest czynu z art. 299 § 5 i 6 k.k. w zb. z art. 299 § 1 k.k. w zb. z art. 18 § 1 k.k. w zw. z art. 271 § 1 i 3 k.k. w zb. z art. 11 § 2 k.k. z zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 §1 k.k. i za to na podstawie art. 299 § 5 i 6 k.k przy zast. art. 11§3 kk w zw. z art.65§1 kk skazał go na karę **roku** pozbawienia wolności

22/ na podstawie art.85 kk,art.39kks połączył orzeczone wobec P. K. kary pozbawienia wolności i wymierza mu **karę łączną roku** pozbawienia wolności, której wykonanie na podstawie art.69§1 i 2 kk, art. 70§1 pkt 1 kk warunkowo zawiesił na okres próby 3 lat,

23/ na podstawie art.63§1 kk na poczet orzeczonej kary grzywny zaliczył okres zatrzymania i tymczasowego aresztowania w okresie od dnia 25.02.2004 roku do dnia 13.07.2004 roku, przyjmując jeden dzień pozbawienia wolności za równoważny dwóm dziennym stawkom grzywny oraz okres od dnia 14.07.2004 roku do dnia 7.02.2005 roku na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności.

Wyrok zaskarżyli: prokurator oraz obrońcy oskarżonych M. T. (1) i P. K..

Prokurator zaskarżył wyrok w części dotyczącej rozstrzygnięcia o karze na niekorzyść oskarżonych M. T. (1) i P. K..

Wyrokowi zarzucił:

1. rażąco niewspółmierność, a to łagodność orzeczonych wobec oskarżonego M. T. (1) kar jednostkowych pozbawienia wolności, tj. za czyn I aktu oskarżenia kary jednego roku pozbawienia wolności, za czyn III aktu oskarżenia kary jednego roku pozbawienia wolności, za czyn IV aktu oskarżenia jednego roku pozbawienia wolności, skutkującą wymierzeniem rażąco łagodnej kary łącznej pozbawienia wolności w wymiarze jednego roku i sześciu miesięcy pozbawienia wolności, w sytuacji gdy wysoki stopień społecznej szkodliwości przypisanych mu czynów, rodzaj naruszonych dóbr, okoliczności popełnienia przypisanych mu przestępstw oraz stopień winy, a zwłaszcza podjęcie działalności przestępczej w ramach zorganizowanej grupy przestępczej, którą kierował oraz w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wskazują na konieczność orzeczenia znacznie surowszych kar pozbawienia wolności, gdyż kary tak ukształtowane nie spełniają wobec oskarżonego swej funkcji z zakresu prewencji indywidualnej, a nadto nie zaspokoją potrzeb w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa,

2. niesłuszne niezastosowanie wobec M. T. (1) środka karnego w postaci przepadku korzyści osiągniętej z przestępstwa na zasadzie art. 33 §1 k.k.s. w kwocie 5.969.971 zł (4.369.971 zł podatek akcyzowy i 1.600.000 zł podatek VAT) podczas gdy okoliczności sprawy, sposób działania sprawcy, znaczny stopień społecznej szkodliwości czynu oraz stopień winy, a zwłaszcza podjęcie działalności przestępczej w celu osiągnięcia korzyści majątkowej i w ramach zorganizowanej grupy przestępczej, wskazują na konieczność orzeczenia tego środka, który zapewni osiągnięcie celów kary w zakresie prewencji indywidualnej i generalnej, a także pozbawi sprawcę korzyści jaką osiągnął z popełnionego przestępstwa,

3. rażąco niewspółmierność, a to łagodność orzeczonej wobec oskarżonego P. K. za czyn XX aktu oskarżenia samoistnej kary grzywny w wymiarze 280 stawek dziennych przy przyjęciu wysokości jednej stawki dziennej na 200 zł, w sytuacji gdy wysoki stopień społecznej szkodliwości przypisanego mu czynu, rodzaj naruszonych dóbr, okoliczności popełnienia przypisanego przestępstwa oraz stopień winy, a zwłaszcza podjęcie działalności przestępczej w ramach zorganizowanej grupy przestępczej w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wskazują na konieczność orzeczenia także kary pozbawienia wolności, gdyż kara samoistnej grzywny nie spełni wobec oskarżonego swej funkcji z zakresu prewencji indywidualnej, a nadto nie zaspokoją potrzeb w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa,

4. obrazę art. 37 k.k.s. w zw. z art. 38 k.k.s. polegającą na nieorzeczeniu wobec P. K. za czyn XX aktu oskarżenia kary pozbawienia wolności, podczas gdy przepisy te nakładają na Sąd, obowiązek nadzwyczajnego obostrzenia kary, za przypisane mu przestępstwo z art. 18 §3 k.k. w zw. z art. 54 §1 k.k.s. i art. 56 §1 k.k.s. w brzmieniu sprzed zmiany wprowadzonej ustawą z dnia 28 lipca 2005r. (Dz. U. 2005.178.1479) w zw. z art. 2 §2 k.k.s. przy zastosowaniu art. 7 §1 k.k.s. w zw. z art. 6 §2 k.k.s. w zw. z art. 37 §1 pkt 1, 2 i 5 k.k.s., polegający na wymierzeniu ww. oskarżonemu kary pozbawienia wolności i w efekcie wymierzeniem temu oskarżonemu rażąco łagodnej kary łącznej pozbawienia wolności w wymiarze jednego roku z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres trzech lat próby.

Prokurator podnosząc powyższe zarzuty wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wymierzenie oskarżonemu M. T. (1) za przypisane mu przestępstwa znacznie surowszych jednostkowych kar pozbawienia wolności i w konsekwencji wymierzenie znacznie surowszej kary łącznej pozbawienia wolności oraz orzeczenia za czyn III aktu oskarżenia na podstawie art. 33 §1 k.k.s. środka karnego w postaci przepadku korzyści jaką osiągnął z przestępstwa w kwocie 5.969.971 zł oraz wymierzenie oskarżonemu P. K. za przypisany mu czyn XX aktu oskarżenia kary pozbawienia wolności i w konsekwencji wymierzenie znacznie surowszej kary łącznej.

Obrońca oskarżonego M. T. (1) zaskarżył wyrok w całości.

Wyrokowi zarzucił:

- naruszenie art. 258 k.k. poprzez uznanie oskarżonego M. T. (1) za winnego popełnienia zarzucanego mu przestępstwa, podczas gdy okoliczności sprawy, a zwłaszcza zgromadzony w sprawie materiał dowodowy prowadzą do odmiennego wniosku,
- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający istotny wpływ na jego treść, polegający na niesłusznym założeniu, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy pozwala na bezsporne przyjęcie, iż

oskarżony w okresie czasu od 15 marca 2002r. do października 2003r. kierował zorganizowaną grupą przestępczą mającą na celu popełnianie przestępstw przeciwko mieniu i dokumentom, podczas gdy prawidłowa ocena zebranego w sprawie materiału dowodowego nie pozwala na przypisanie oskarżonemu dokonania przestępstwa ujętego w art. 258 §3 k.k.,

- błędu w ustaleniach faktycznych polegających na niesłusznym uznaniu, iż oskarżony nielegalnie produkował olej napędowy, podczas gdy fakt mieszania konkretnych półproduktów nie stanowił „procederu” niedopuszczalnego przez prawo, co niewątpliwie miało wpływ na ocenę stopnia winy pozostałych zarzuczanych oskarżonemu czynów.

Obrońca oskarżonego M. T. (1) wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego od zarzucanego mu czynu lub o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do Sądu pierwszej instancji w celu ponownego jej rozpoznania.

Obrońca oskarżonego P. K. zaskarżył wyrok w całości na korzyść tego oskarżonego.

Wyrokowi zarzucił:

1. naruszenie przepisów postępowania art. 5 §2 k.p.k. oraz art. 7 k.p.k. polegające na rażącem przekroczeniu granic swobodnej oceny materiału dowodowego, zasady rozstrzygania nieusuniętych w toku postępowania wątpliwości na korzyść oskarżonego oraz zasady bezpośredniości poprzez pominięcie w zakresie oceny okoliczności dotyczących roli oskarżonego w zdarzeniach objętych postępowaniem, treści zeznań składanych bezpośrednio podczas rozprawy przed Sądem przez świadków w szczególności P. A. (1), J. K. (1), P. R., Ł. P. jako rzekomo niewiarygodnych i składanych w celu poprawienia sytuacji procesowej oskarżonego, a jednocześnie przyjęcie za w pełni wiarygodne treści składanych przez nich wyjaśnień w toku postępowania przygotowawczego w charakterze podejrzanych tym bardziej, że były one składane w celu uzyskania możliwości dobrowolnego poddania się karze, które to uchybienia skutkowały,

2. błędem w ustaleniach faktycznych, że oskarżony P. K. uczestniczył w działaniach grupy przestępczej, że rzekomo „odpowiadał za podejmowanie działań zmierzających do ukrycia procederu nielegalnej produkcji oleju napędowego oraz zmierzających do ukrycia niezgodnego z prawem pochodzenia środków finansowych”, że pośredniczyć miał w wystawianiu przez spółki innych oskarżonych faktur dokumentujących transakcje, które nie miały miejsca i miały służyć upozorowaniu obrotu gospodarczego w celu umożliwienia tzw. „prania” środków pochodzących z przestępstw, podczas gdy oskarżony nie funkcjonował w żadnej grupie przestępczej, a przypisywane mu działania dotyczące w szczególności wystawiania zakwestionowanych faktur, o ile w ogóle miały miejsce, to były wykonywane przez innych oskarżonych bez udziału osk. K., ani również nie pełnił on przypisywanych mu funkcji, ani nie był powiązany z przedsiębiorcami wskazanymi w opisie przypisywanych mu czynów, a dodatkowo postawił zarzut:

3. naruszenia prawa materialnego:

a.

a. art. 258 §1 k.k. i art. 65 k.k. polegające na przypisaniu oskarżonemu popełnienia przestępstwa udziału w zorganizowanej grupie przestępczej, pomimo braku ustaleń pozwalających na wypełnienie znamion tego występku jak choćby brak hierarchicznego charakteru, stopnia zorganizowania czy podległości lub podziału ról i zadań pomiędzy oskarżonymi w ramach przypisywanej im działalności,

b. art. 18 §3 k.k. w zw. z art. 54 §1 k.k.s. i 56 §1 k.k.s. (w brzmieniu sprzed zmiany wprowadzonej ustawą z dnia 28.07.2005r.) polegające na przypisaniu oskarżonemu sprawstwa pomocnictwa w popełnieniu przestępstw karno-skarbowych przez M. T. (1), pomimo braku ustaleń pozwalających na wypełnienie znamion w sytuacji, gdy jedyne w ramach tego przypisane oskarżonemu zachowanie miałoby polegać na zakupie rzekomo nielegalnie wyprodukowanego „oleju napędowego”, co niewątpliwie nie może być traktowane w charakterze pomocnictwa w popełnianiu przestępstw,

c. art. 299 §1, 5 i 6 k.k. oraz art. 271 §1 i 3 k.k., polegające na przypisaniu oskarżonemu przestępstw mających na celu utrudnienie przestępnego pochodzenia środków płatniczych w związku z popełnianiem przestępstw przeciwko wiarygodności dokumentów pomimo braku ustaleń pozwalających na wypełnienie znamion choćby z tego względu, że nie zostały wskazane w treści zaskarżonego wyroku (ani wcześniej w treści zarzutów) jakich konkretnie dokumentów miałyby dotyczyć naruszenie norm kodeksu karnego i jakie konkretne dokumenty były przedmiotem przestępstwa.

Obrońca oskarżonego P. K. wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w części dotyczącej oskarżonego poprzez uniewinnienie go od zarzucanych mu czynów.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacje obrońców oskarżonych okazały się zasadne o tyle, że doprowadziły do częściowego uchylecia zaskarżonego wyroku i przekazania w tym zakresie sprawy do ponownego rozpoznania.

Przed omówieniem jednak uchylającej części wyroku, odniesienia wymaga ta część zaskarżonego wyroku, która została utrzymana w mocy lub dokonano w niej merytorycznych zmian.

Dwie zasadnicze okoliczności wymagające rozważenia to kwestia zasadności przyjęcia istnienia zorganizowanej grupy przestępczej oraz przyjęcia kwalifikacji prawnej z Kodeksu karnego skarbowego przestępstw, które ogólnie można określić mianem oszukańczych.

Ważką dla oglądu sprawy jest kwestia oceny, czy zachowanie polegające na wytworzeniu w warunkach bazy w T. oleju napędowego i jego sprzedaż bez uiszczenia należnego podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowego, wyczerpywała znamiona przestępstwa powszechnego z art. 286 §1 k.k., jak chciał tego prokurator, czy też z art. 54 i 56 k.k.s., jak ostatecznie przyjął Sąd I instancji. Sąd odwoławczy ocenił, że udzielenie odpowiedzi na tak postawione zagadnienie nie jest wbrew pozorom proste, a funkcjonujące w tym zakresie wątpliwości wyrażane są przez sądy powszechne i składy Sądu Najwyższego. Dla udzielenia odpowiedzi konieczne jest w pierwszej kolejności określenie ilości zachowań, następnie – dopuszczalności stosowania wielości ocen prawnych z punktu widzenia Kodeksu karnego i Kodeksu karnego skarbowego, wreszcie – zastosowania odpowiedniej normy.

W ocenie Sądu Apelacyjnego orzekającego w sprawie, oskarżeni dopuścili się jednego czynu polegającego na wytworzeniu oleju napędowego z oleju bazowego wzbogaconego odpadami z produkcji olejów średnich, aczkolwiek z uwagi na z góry powzięty zamiar i wielość zachowań wchodzących w skład czynu przestępnego, zachowania te miały charakter czynu ciągłego. Z wytworzeniem oleju napędowego wiązały się obowiązki podatkowe o charakterze rejestracyjnym (dokonanie rejestracji w zakresie podatku akcyzowego) i fiskalnym. Ważnym elementem oceny jest chwila powstania obowiązku podatkowego, albowiem decyduje on o chwili popełnienia przestępstwa. Z art. 8 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2008r. o podatku akcyzowym (Dz. U. z 2011r. Nr 108, poz. 626 ze zm.) wynika, że przedmiotem opodatkowania akcyzą jest produkcja wyrobu akcyzowego. Według art. 10 ust. 1 tej ustawy obowiązek podatkowy powstaje z dniem wykonania czynności lub zaistnienia stanu faktycznego podlegającego opodatkowaniu akcyzą. Sprzedaż wyrobów akcyzowych (art. 10 ust. 8 ustawy) jako moment powstania obowiązku podatkowego zachodzi tylko wówczas, gdy sprzedaż wyrobów akcyzowych znajdujących się poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy, objętych określoną stawką akcyzy związaną z ich przeznaczeniem, odbyła się bez zachowania warunków uprawniających do zastosowania tej stawki akcyzy (art. 10 ust. 8 w zw. z art. 8 ust. 2 pkt 3 ustawy). Przepis ten nie miał zastosowania w niniejszej sprawie, bowiem oskarżeni nie byli uprawnieni do stosowania stawki akcyzy uzależnionej od przeznaczenia towaru, aczkolwiek zaistnieją stany faktyczne, gdy przepis ten znajdzie zastosowanie, np. wówczas gdy przedmiotem sprzedaży na rzecz podmiotów nieuprawnionych będzie olej opałowy lub żeglugowy. Jeżeli zatem momentem decydującym o zaistnieniu przestępstwa na szkodę Skarbu Państwa jest dzień produkcji wyrobu akcyzowego, to poza zakresem tego czynu znajdują się zachowania godzące w konsumentów (odbiorców końcowych) lub pośredników hurtowych w obrocie wyrobami akcyzowymi, np. oszustwo co do jakości tego towaru. Ale jednocześnie można dopuścić się przestępstwa skarbowego z art. 54 lub 56 k.k.s. z przestępstwem powszechnym

z art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. Nr 169, poz. 1200 ze zm.), ale tylko w formie wytworzenia paliwa nie spełniającego wymogów jakościowych.

Z taką sytuacją wiąże się problem oceny prawnej zachowania, które częściowo wyczerpuje znamiona zawarte w Kodeksie karnym, a częściowo – w innej ustawie karnej. Na gruncie prawa karnego skarbowego od lat konsekwentnie przyjmuje się w takim przypadku idealny zbieg przestępstwa z przestępstwem skarbowym, zakładający wyodrębnienie z jednego czynu w rozumieniu ontologicznym dwóch czynów w rozumieniu prawnym. Przyjęte rozwiązanie budzi uzasadnione wątpliwości w kontekście zwłaszcza zakazu *ne bis in idem*. Wraz z wejściem w życie Kodeksu karnego skarbowego przyjęto bowiem rozwiązanie, w myśl którego przestępstwa skarbowe i przestępstwa powszechne stanowią dwie odrębne kategorie czynów zabronionych odpowiadające zbiorom rozłącznym. Może zatem dojść do sytuacji, gdy czyn osądzony w innym państwie należącym do Unii Europejskiej będzie w Polsce w myśl zasady *ne bis in idem* wyłączał karalność przestępstwa, podczas gdy wewnątrz systemu prawa polskiego – już nie. Dodać należy, że problematyczne będzie wyłączenie odpowiedzialności za czyn stanowiący według prawa innego kraju członkowskiego UE przestępstwo powszechne (a nie wszystkie wydzielają kategorię przestępstw skarbowych), a według prawa polskiego – przestępstwo skarbowe. Widać zatem, że rozwiązanie przyjęte w okresie przedakcesyjnym budzi coraz większe trudności, jednak uwagi te można kierować co najwyżej pod adresem ustawodawcy, bowiem w niniejszej sprawie nie występuje problem upoważniający do wystąpienia z zapytaniem prawnym do Trybunału Konstytucyjnego. Sens powyższych rozważań prowadzi do uwagi, że przyjęte w art. 8 k.k.s. rozwiązanie jest problematyczne, jednak innego nie ma. Jak słusznie stwierdził Sąd Najwyższy w uchwale pełnego składu Izby Karnej z dnia 4 kwietnia 2005r. (sygn. I KZP 7/05, OSNKW 2005/5/44) od 17 października 1999r. „przestępstwo skarbowe” nie zawiera się w kategorii „przestępstw”. Jeżeli zatem jeden czyn wyczerpuje znamiona przestępstwa skarbowego i przestępstwa powszechnego nie znalazłaby do niego zastosowania norma ogólna wynikająca z art. 11 §2 k.k., ale w sytuacji braku odpowiednika art. 8 k.k.s. – w ogóle nie udałoby się rozstrzygnąć problemu czynu, który nie może podlegać kumulatywnej kwalifikacji prawnej z art. 11 §2 k.k., bowiem przestępstwo skarbowe nie jest przestępstwem, a brakowałoby przepisu pozwalającego rozstrzygnąć kwestie odpowiedzialności za zachowanie wyczerpujące znamiona i przestępstwa powszechnego i przestępstwa skarbowego. Wydaje się jednak, że przy dokonywaniu wykładni nie można pominąć jej aspektu systemowego. Prawo karne w polskim systemie prawnym stanowi całość. To ustawodawca wybiera poszczególne warianty właściwego zbiegu przepisów, które stosuje w sytuacji zbiegu czynów zaklasyfikowanych jako przestępstwa, wykroczenia, przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe. Ustawodawca stosuje trzy modele zbiegu właściwego: eliminacyjny zbieg przepisów ustawy, kumulatywny zbieg przepisów ustawy i idealny zbieg czynów. Eliminacyjny zbieg przepisów ustawy został zastosowany wewnątrz materialnego prawa wykroczeń. Kumulatywny zbieg przepisów ustawy przyjmowany jest wewnątrz materialnego prawa karnego powszechnego i materialnego prawa karnego skarbowego. Natomiast koncepcję idealnego zbiegu czynów przyjęto na styku materialnego prawa karnego powszechnego, materialnego prawa karnego skarbowego i materialnego prawa wykroczeń. Różne warianty właściwego zbiegu przepisów przyjęte w różnych kodyfikacjach prawa karnego sensu largo nie powodują jednak, że należy dokonywać wykładni segmentowej, ale systemowej – całego prawa karnego. Może zatem zdarzyć się, iż mimo przyjętego rozwiązania w postaci idealnego zbiegu czynów, należy uznać, że pomiędzy typami czynów zabronionych znajduje zastosowanie zasada specjalności, zasada subsydiarności lub zasada konsumpcji.

Dlatego należy uznać, że przepis art. 8 k.k.s. znajduje zastosowanie tylko wówczas, gdy jeden czyn wyczerpuje znamiona określone w ustawie karnej i w Kodeksie karnym skarbowym, nie zaś gdy zachowanie bezprawne wyczerpuje znamiona tylko jednego z tych czynów. Sąd orzekający w niniejszej sprawie stoi na stanowisku, iż zachowanie przypisane oskarżonemu M. T. (1) stanowi przestępstwo skarbowe i jednocześnie tym samym zachowaniem nie wyczerpał on znamion przestępstwa powszechnego. Sąd nie znajduje żadnych przesłanek, by zakwestionować tok wykładni zaprezentowanej przez Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 30 września 2003r. (sygn. I KZP 22/03, OSNKW 2003/9-10/75, podobnie w uchwale z tego samego dnia, sygn. I KZP 16/03, OSNKW 2003/9-10/77). Jeżeli przyjąć, że prawo karne w polskim systemie prawnym stanowi w miarę spójną całość, to nie sposób znaleźć argumenty, by uznać, że przyjęcie różnych koncepcji właściwego zbiegu przepisów przemawia przeciwko zastosowaniu reguł wyłączenia wielości ocen, także pomiędzy przepisami materialnego prawa karnego skarbowego i materialnego prawa karnego

powszechnego. Sąd nie podziela natomiast poglądu, jakoby między przepisami art. 54 §1 lub 56 §1 k.k.s., a przepisem art. 286 §1 k.k. zachodził stosunek specjalności (*leges speciales*), podobnie jak w przypadku art. 76 §1 k.k.s. a art. 286 §1 k.k. Przepis szczególny charakteryzuje się stosunkiem zawierania w stosunku do przepisu ogólnego. Zakres dyspozycji przepisu szczególnego musi się mieścić w zakresie przepisu ogólnego, a jednocześnie nie każda sytuacja objęta przepisem ogólnym musi mieścić się w zakresie przepisu szczególnego. W przypadku zachowań z art. 56 §1 k.k.s. wystarczy wskazać na zachowania bezprawne popełnione z zamiarem ewentualnym, który jest wykluczony przy przestępstwie oszustwa z art. 286 §1 k.k., by wykazać, iż stosunek specjalności nie zachodzi, bowiem będą istniały takie zachowania z art. 56 §1 k.k.s., które nie będą mieściły się w dyspozycji przepisu ogólnego z art. 286 §1 k.k. Podobnie w przypadku czynu z art. 54 §1 k.k.s. znamieniem celowościowym wskazującym na konieczność przypisania zamiaru bezpośredniego, będzie uchylanie się od opodatkowania, a zatem częściowo odmienne znamię od „działania w celu osiągnięcia korzyści majątkowej”. W ocenie Sądu orzekającego w tej sprawie pomiędzy dyspozycjami przepisów art. 286 §1 k.k. oraz art. 54 §1 k.k.s. i art. 56 §1 k.k.s., zachodzić będzie stosunek krzyżowania, co uzasadniałoby przyjęcie zasady konsumpcji jako zasady wyłączenia wielości ocen znajdującej zastosowanie w tej konkretnej sprawie. Przepisy tak art. 54 §1 k.k.s., jak i art. 56 §1 k.k.s. oddają całą zawartość kryminalną czynu przypisywanego M. T. (1) w punkcie 2 części dyspozytywnej, ale obejmują także elementy charakterystyczne dla przepisu konsumowanego, w tym przypadku art. 286 §1 k.k. Ponieważ po dokonaniu opisu czynu przypisanego M. T. (1), nie pozostały inne elementy tego czynu, które należałoby oceniać przez pryzmat art. 286 §1 k.k. lub innych przepisów ustawy karnej, stąd nie zachodziły przesłanki do zastosowania art. 8 k.k.s., aczkolwiek teoretycznie możliwe byłoby odrębne zakwalifikowanie np. zachowania opisanego w art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. Nr 169, poz. 1200 ze zm.), w formie wytworzenia paliwa nie spełniającego wymogów jakościowych, jako odrębnego przestępstwa powszechnego.

Dlatego koncepcja zastosowania przepisów prawa karnego skarbowego przyjęta przez Sąd I instancji w odniesieniu do przestępstwa przypisanego oskarżonemu M. T. (1) w punkcie 2 części dyspozytywnej zasługiwała na pełną aprobatę.

Sąd nie podzielił zarzutów obrazy przepisów postępowania dotyczących zasad oceny dowodów, a w konsekwencji zarzutu poczynienia błędnych ustaleń faktycznych. Sąd dysponował wieloma dowodami wskazującymi na istnienie zorganizowanej grupy przestępczej zorganizowanej i kierowanej przez M. T. (1) i M. P.. W szczególności wyjaśnienia tego drugiego, wsparte wyjaśnieniami J. K. (1), P. R., P. A. (1) i Ł. P. wskazują na poczynienie przez Sąd prawidłowych ustaleń faktycznych. W momencie wkroczenia funkcjonariuszy Policji do bazy w T. przechowywane były tam zarówno prefabrykaty, jak i zmieszany olej napędowy. Wskazane osoby, częściowo wsparte wyjaśnieniami przez inne osoby prawomocnie już skazane w toku całego procesu toczącego się w B. i K., opisywały zakupy, przewóz oleju bazowego i substancji dodawanych do niego w procesie blendowania, samego mieszkania tych składników, przewozu oleju napędowego na stacje paliw, czy wreszcie przekazywania informacji do sporządzenia nierzetelnych faktur.

Całość tych zachowań nakierowanych na wytworzenie wyrobów akcyzowych, od których nie zostaną naliczone i uiszczone należności podatkowe układa się w logiczną i spójną całość. Działania podejmowane przez oskarżonych podyktowane były też ostrożnością, tak by nie groziło przypadkowa wpadka. Stąd w sytuacji wytworzenia oleju napędowego, którego (...) i (...) nie nabyły podejmowano próby legalizacji tego oleju poprzez zbycie komponentów na rzecz podmiotów nie prowadzących rzeczywistej działalności, a które następnie wystawiały faktury dotyczące zbycia na rzecz firm M. T. (1) i M. P. oleju napędowego, który zbywany był na stacje paliw. Oczywiście, tak z punktu widzenia prawnego, jak i etycznego, ich działalność należy ocenić jednoznacznie negatywnie, jednak nie sposób podważyć tej działalności z punktu widzenia pewnego sprytu, czy zapobiegliwości przed przypadkowym wykryciem procederu, a przede wszystkim zasad doświadczenia życiowego. Stąd ocena wszystkich dowodów w powiązaniu ze sobą, dokonana przez Sąd I instancji nie odbiega od standardów swobodnej, ale nie dowolnej, oceny dowodów nakazanej przez art. 7 k.p.k. Większość osób uczestniczących w tej działalności przyznała się do zarzucanych im czynów, uzgadniając wymiar kary. Jednak nawet te pozostałe dowody, w szczególności wyjaśnienia M. T. (1) nie przekonują, by dowody te polegały na pomówieniu, czy też raziły swoją dowolnością. Zbyt dużo szczegółowych informacji przekazali M. P., J. K. (1), by można było mówić o przypadkowości, czy też pomówieniu, tym bardziej, że wszystkie informacje uzyskane od nich podlegały weryfikacji przez wyjaśnienia (później zeznania) kierowców, pracowników bazy w T., odbiorców oleju

napędowego, producentów (...). Natomiast wersja, którą zaprezentował M. P. w trakcie obecnego przewodu sądowego, jakoby wcześniej przyznawał się do zarzucanych mu czynów tylko po to, by szybciej skończyć postępowanie, nie tylko nie wytrzymuje krytyki z punktu widzenia zasad logiki i doświadczenia życiowego, ale i braku konsekwencji. Jest to rażąco nieudolna próba stworzenia alibi dla pozostałych członków grupy, którzy jeszcze nie zostali skazani. Dlatego Sąd Apelacyjny nie podzielił zarzutów apelacji obrońców oskarżonych przeciwko ocenie dowodów zaprezentowanej przez Sąd I instancji.

Nie znalazła uznania w oczach Sądu odwoławczego również linia obrony M. T. (1), jakoby na bazie w T. nie dochodziło do produkcji oleju napędowego, ale jedynie blendowania różnych komponentów ropopochodnych. Sąd zauważa, że produkcja oleju napędowego w warunkach rafinerii również polega na blendowaniu, czyli mieszanii różnych frakcji pochodnych ropy naftowej uzyskiwanych w warunkach jej rafinacji. Odbywa się to oczywiście w bardziej zaawansowanych technologicznie warunkach, w innej otoczce fizycznej, w szczególności przy spełnieniu warunków czystości, a także w większym stopniu dodawane są dodatki uszlachetniające ułatwiające korzystanie z oleju napędowego w warunkach codziennej eksploatacji. Oskarżeni dodawali jedynie jeden element ułatwiający odpalenie pojazdu w warunkach zimowych. Nie zmienia to jednak faktu, że w wyniku mieszania uzyskiwali substancję odpowiadającą warunkom fizycznym oleju napędowego. Zaś o ich zamiarze świadczy fakt, że substancję tę sprzedawali jako olej napędowy odbiorcom hurtowym lub prowadzącym sprzedaż detaliczną. W związku z tym prawidłowo Sąd I instancji przyjął, iż doszło do wytworzenia oleju napędowego.

Kolejną grupę przestępstw stanowiły czyny polegające na praniu pieniędzy. Jest to już oficjalna nazwa funkcjonująca w polskim języku prawniczym, a w wielu innych państwach – wręcz w języku prawnym. Oskarżonym te zachowania przypisano w punktach 3 i 21 części dyspozytywnej zaskarżonego wyroku. W ocenie Sądu odwoławczego zaskarżony wyrok w tej części należało skorygować jedynie w części dotyczącej przestępstwa z art. 271 k.k., o czym w dalszej części. Clou tego przestępstwa polega jednak na zacieraniu związku pomiędzy korzyścią uzyskaną z przestępstwa, a samym czynem zabronionym. Korzyścią z przestępstwa polegającego na wytworzeniu oleju napędowego bez uiszczenia należności publicznoprawnych z tytułu podatku akcyzowego oraz podatku od towarów i usług jest możliwość wprowadzenia tańszego oleju do obrotu i zatrzymania należności publicznoprawnych. Tak też postąpili oskarżeni, gdyż w ramach zorganizowanej grupy przestępczej podejmowali działania mające za zadanie w znacznym stopniu utrudnić wykrycie pochodzenia środków płatniczych z przestępstwa. W pierwszej kolejności, jak już wspomniano, należało olej napędowy wyprodukowany w rzeczywistości, „wyprodukować” w dokumentach, czemu służyło przekazanie informacji o potrzebie wytworzenia dokumentów o zbyciu komponentów na rzecz (...) sp. z o.o., (...) Ł. P. i (...) sp. z o.o., a następnie wytworzeniu przez te podmioty faktur dotyczących rzekomego zbycia oleju napędowego na rzecz (...) celem udokumentowania dysponowania przez ten podmiot olejem napędowym, którym mógł obracać, ale nie mógł wytwarzać, gdyż jego koncesja była ograniczona. Jednocześnie kwoty uzyskiwane z przestępstwa po potrąceniu przez (...), (...) i (...) wynagrodzenia w wysokości 1 gr. za litr oleju napędowego i 2 gr. za litr innych paliw (k. 1119-1125), były przekazywane na potrzeby grupy. Pieniądze stanowiące korzyść uzyskaną z przestępstwa poprzez potrącenie lub fizycznie gotówką wyjmowaną z kont bankowych przez P. R., Ł. P., przekazywane były M. T. (1) lub w jego zastępstwie J. K. (1). Przy tym procederze sprawcy posługiwali się nierzetelnymi fakturami obrazującymi rzekomy przepływ towaru między (...), (...), a (...), (...) i (...). Sąd rozważał, czy w związku z tym, w miejsce art. 271 k.k. nie powinien występować art. 62 k.k.s., jednak doszedł do przekonania, że w tym konkretnym przypadku zastosowanie powinna znaleźć kwalifikacja prawna z Kodeksu karnego. Faktury wytwarzane były bowiem po popełnieniu przestępstwa z art. 54 i 56 k.k.s., czyli po wyprodukowaniu oleju napędowego i miały służyć „legalizacji” oleju napędowego, a zatem uwiarygodnieniu źródła posiadania oleju, nie miały zaś zostać użyte do rozliczeń podatkowych.

Wbrew zarzutom apelacji obrońcy P. K. nie sposób rozdzielić odpowiedzialności jego mandanta i P. A. (1). Z uwagi na długi okres czasu, w jakim przekazywane były informacje, które miały zostać zawarte w nierzetelnych fakturach, wielość tych dokumentów i udział trzech osób w ich przekazywaniu, nie sposób zindywidualizować poszczególnych zachowań przestępnych. Istotne jednak jest to, że zarówno P. A. (1) (k. 1910-1913), jak i P. R. (k. 1119-1125) wyjaśnili, że we trzech z P. K. wymyślili, że (...) i (...) będą przyjmować na siebie faktury o zakupie komponentów, a następnie

będą wystawiali faktury na olej napędowy. Objęli swoim z góry powziętym zamiarem wielość zachowań, w których fizycznie informacje mogli przekazywać w różnych konfiguracjach osobowych. Sam zresztą P. K. wyjaśnił (k. 3170), że P. A. (1) był jego bliskim znajomym, ale jednak był podwładnym mu pracownikiem, a sam jego udział w przestępstwie polegał na zakupie faktur od firm (...). P. R. wielokrotnie (k. 3338-3344, 3345-3353, 3355-3363) wyjaśniał, że dane do faktur przekazywali mu P. A. (1) lub P. K., z nimi też się rozliczał, wreszcie polecenia wypłaty pieniędzy z banku otrzymywał od któregoś z nich. Dlatego uwzględniając z góry powzięty zamiar P. A. (1) i P. K., Sąd I instancji ustalając ich wspólny udział w procederze wytwarzania nierzetelnych faktur i prania pieniędzy, nie popełnił błędu.

Nie można się zgodzić z zarzutami apelacji obrońców oskarżonych, jakoby brak wskazania dokumentów, których dotyczy zarzut z art. 271 k.k., uniemożliwiały im obronę. Opis czynu zawarty w wyroku pod względem syntetyki mieści się pomiędzy bardzo syntetycznymi znamionami zawartymi w ustawie, a konkretnym uzasadnieniem wyroku. W uzasadnieniu wyroku wskazano wszystkie faktury, których dotyczy zarzut nierzetelności, zatem uszczegóławia ono opis czynu, który siłą rzeczy w wyroku nie może być tak szczegółowy, jak w uzasadnieniu. Zgodzić się natomiast należy z zarzutem nieprecyzyjnej kwalifikacji prawnej czynów przypisanych oskarżonym w tej części. W opisie czynu przypisanego M. T. (1) w punkcie 3. zaskarżonego wyroku przypisano mu „posługując się nierzetelnymi dokumentami w postaci podpisanych przez siebie oraz przez inne ustalone osoby faktur sprzedaży”. W zakresie w jakim przypisano mu wystawienie faktur i posłużenie się nimi, prawidłowo Sąd I instancji przypisał mu kwalifikację prawną z art. 271 §1 i 3 k.k. W odniesieniu jednak do faktur wystawionych przez inne ustalone osoby kwalifikacja prawna z tego przepisu jest błędna, bowiem nie był ich wystawcą, ale osobą, która użyła dokumentu objętego fałszem intelektualnym. W tym zakresie zatem prawidłowa kwalifikacja prawna powinna zawierać art. 273 k.k. Dlatego w odniesieniu do faktur wystawionych przez inne osoby M. T. (1) należało zmienić kwalifikację prawną poprzez zastosowanie art. 273 k.k.

W odniesieniu do P. K. Sąd w opisie czynu przyjętego w punkcie 21. części dyspozytywnej zaskarżonego wyroku wskazał, że „nakłonił, a następnie kierował działalnością” P. R., Ł. P. i (...). W uzasadnieniu (s. 11) Sąd wskazał jednak, że J. K. (1) przekazywał P. A. (1) i P. K. dane niezbędne dla wytworzenia faktur, które przekazywali oni następnie P. R., który je wytwarzał i przedkładał do podpisania Ł. P.. Ustalenie to pozostaje w sprzeczności z przyjętym sprawstwem kierowniczym, gdyż po przekazaniu danych do sporządzenia nierzetelnej faktury oskarżony P. K. nie miał możliwości kierowania działaniem P. R., ani Ł. P.. Dlatego Sąd odwoławczy uznał za konieczną zmianę opisu czynu 21. poprzez zastąpienie „kierowania działalnością” podżeganiem polegającym na nakłonieniu P. R. i Ł. P. do podjęcia działań przestępnych, a następnie pomógł im w popełnieniu przestępstwa poprzez uruchomienie działalności gospodarczej, potwierdzanie dokumentów oraz wystawianie faktur VAT, które były zwrotnie przekazywane do (...). Takie zaś działania nie mieściły się w granicach sprawstwa z art. 18 §1 k.k., ale podżegania z art. 18 §2 k.k. i pomocnictwa z art. 18 §3 k.k. do przestępstwa wytworzenia nierzetelnych faktur w rozumieniu art. 271 §1 i 3 k.k.

Kolejną zasadniczą grupą zarzutów podniesionych w obu apelacjach obrońców oskarżonych były zarzuty przeciwko przyjęciu, iż oskarżeni działali w zorganizowanej grupie przestępczej. Wbrew twierdzeniom obrońców oskarżonych, działanie w grupie nie musi być ani jedynym, ani nawet głównym źródłem przychodów sprawców, którzy mogą prowadzić także legalną działalność. Sens istnienia grupy zawiera się jednak w zamiarze popełnienia choćby jednego przestępstwa, do którego grupa została powołana. Grupa ma na tyle stały skład, w którym występują wyspecjalizowane podmioty, iż przekracza granicę współsprawstwa i zakłada pewną stałość popełniania czynów zabronionych. Jeżeli przeanalizować działalność grupy związanej z procesem wytwarzania oleju napędowego i wprowadzania go do obrotu, można zauważyć, iż oprócz organizatorów i kierujących grupą M. P. i M. T. (1), wyróżniamy szczególną pozycję kierownika bazy J. K. (1), zlecającego poszczególnym uczestnikom grupy fizyczne wykonanie określonych czynności, byli mieszający, kierowcy, wreszcie ta gałąź grupy, która zajmowała się legalizacją oleju napędowego. Poprzez P. K. i P. A. (1) przepływały informacje odnośnie potrzeby rzekomego odbioru oleju bazowego i innych substancji oraz przekazania faktur o rzekomej sprzedaży oleju napędowego, w rzeczywistości wytworzonego już w bazie w T.. Podmioty, które miały wystawiać te faktury w rzeczywistości ani nie dysponowały zbiornikami, ludźmi mogącymi wytworzyć olej napędowy, ani nawet nie odbierały tych towarów. W obrocie między (...), (...) a (...),(...)i (...) znajdowały się wyłącznie faktury i odebrane, „wyprane” pieniądze. Ścisły podział ról, wyspecjalizowanie się w określonej działalności, świadczą o tym, że jednak istniał pewien poziom zorganizowania działalności przestępczej,

wystarczający do przyjęcia, iż zaistniało przestępstwo z art. 258 §1 k.k. obrońcy podnoszą, iż nie można przypisać udziału w zorganizowanej grupie przestępczej bez stwierdzenia jej istnienia. Trudno o bardziej dobitny dowód jej istnienia, aniżeli kilkanaście osób prawomocnie skazanych za udział w niej. W niniejszej sprawie część osób wniosła o skazanie bez przeprowadzania rozprawy, dobrowolnie poddała się karze, czy wreszcie nie zaskarżyła wyroku Sądu I instancji.

Branie udziału w zorganizowanej grupie przestępczej to nic innego niż przynależność do grupy, świadomość jej istnienia i akceptowania zasad w niej funkcjonujących. Takie zachowania niewątpliwie można przypisać oskarżonemu P. K., który przekazując informacje o ilości obracanego oleju, odbierając znaczne kwoty pieniędzy, czy wreszcie mając świadomość, że P. R. i Ł. P., którym przekazywał te informacje to osoby podstawione w celu prowadzenia działalności legalizacyjnej, miał świadomość udziału w zorganizowanej grupie przestępczej. Oskarżony nie musiał też znać wszystkich uczestników tej grupy, gdyż właśnie jej nielegalny charakter, ryzyko ujawnienia jej działalności przez organy państwowe przemawia za stworzeniem pewnych zabezpieczeń związanych z możliwością ujęcia jednej osoby. Najmniejsze szkody dla grupy zachodzą zaś wówczas, gdy osoba ta nie jest w stanie przekazać wszystkich istotnych okoliczności działania grupy.

Dalej idące było zaangażowanie M. T. (1), który wspólnie z M. P. grupę tę założył, a następnie nią kierował, podejmując wiążące decyzje odnośnie produkcji oleju napędowego. Wyczerpał zatem swoim zachowaniem znamiona przestępstwa z art. 258 §3 k.k. Natomiast kończąc rozważania dotyczące tych części apelacji obrońców oskarżonych, które kwestionowały prawidłowość przypisania im mandantom przestępstw z art. 258 k.k., stwierdzić należy, iż nikt nie stawiał im zarzutów dotyczących związku przestępczego, czyli udziału w jeszcze bardziej sformalizowanej strukturze przestępczej albowiem takiego poziomu organizacji, grupa ta nie osiągnęła.

We wszystkich apelacjach sformułowano zarzuty przeciwko orzeczeniu o karze, aczkolwiek skierowane w przeciwnych kierunkach. Sąd odwoławczy stanął jednak na stanowisku, iż orzeczenie w tym względzie co do P. K. było trafne, a odnośnie M. T. (1) orzeczenie o karze było łagodne, ale nie rażąco niewspółmiernie łagodne, stąd nie uprawniało do ingerencji w zaskarżony wyrok. Sąd przekonujący wskazał przyczyny, dla których orzekł wobec P. K. karę pozbawienia wolności z zastosowaniem warunkowego zawieszenia jej wykonania. Rola oskarżonego nie była podrzędna, jednak na tyle istotna, że orzeczenie łagodniejszej kary byłoby nieprawidłowe. Prokurator nie kwestionował zaś orzeczenia w tym zakresie, ograniczając się do zgłoszenia zastrzeżeń co do kary za czyn opisany w punkcie 20. części dyspozytywnej zaskarżonego wyroku, który akurat został uchylony.

Natomiast w odniesieniu do M. T. (1) trzeba wskazać, że Sąd odwoławczy rozważał zastosowanie przepadku korzyści osiągniętej z przestępstwa. Środek ten w chwili czynu był fakultatywny, stąd Sąd meriti nie obraził prawa materialnego nie orzekając go. Pozostawało do rozwagi, czy orzeczenie tego środka nie było celowe. Do jego orzeczenia należało jednak ustalić, jaką korzyść uzyskała nie grupa, ale sam oskarżony M. T. (1), a tego nie ustalono i wątpić należy, czy ustalenie takie jest w ogóle możliwe. Prokurator niesłusznie zaś stawia znak równości między stratą po stronie Skarbu Państwa, a korzyścią uzyskaną przez M. T. (1). Nadto nie można bagatelizować podnoszonej przez Sąd I instancji okoliczności, iż prowadzone jest postępowanie podatkowe dotyczące uszczuplonych podatków, stąd nie ma możliwości wiążącego ustalenia, czy orzekając przepadek korzyści, Sąd nie narazi się na zarzut podwójnego ściągnięcia tych samych korzyści. Prokurator nie naprowadzał zaś dowodów na okoliczność wykazania, ile wyniosła nie zwrócona korzyść uzyskana przez oskarżonego w wyniku czynu zabronionego. Dlatego orzeczenie w tym zakresie należało zaakceptować.

W kwestii kary orzeczonej wobec M. T. (1), należało mieć na uwadze granice kar grożących za przypisane mu czyny w chwili popełniania przestępstw, a te odstają od obecnie obowiązujących zagrożeń. Prowadzone latami postępowanie pozwoliło na zweryfikowanie postawy oskarżonego, w szczególności odnośnie popełniania kolejnych przestępstw. Stan zdrowia oskarżonego po udarze, ewidentnie utrudniający posługiwanie się mową w trakcie rozprawy apelacyjnej również nie jest elementem przemawiającym za koniecznością podwyższenia orzeczonej kary. Stopień zaangażowania oskarżonego w popełnianie przestępstw, w szczególności zorganizowanie i kierowanie grupą przemawia jednoznacznie za potrzebą wymierzenia bezwzględnie wykonywanej kary pozbawienia wolności, jednak

nie widać wyraźnych celów, dla których kara ta musiałaby zostać podwyższona. Względy prewencji ogólnej w przypadku czynu popełnionego ponad 10 lat temu są iluzoryczne. Czyn nie był szczególnie bulwersujący opinię publiczną. Względy prewencji szczególnej i sprawiedliwego oddziaływania kary realizują się już w orzeczonych, niezbyt surowych, ale bezwzględnie wykonywanych karach pozbawienia wolności. Stąd należało zaakceptować również orzeczenie o karze wobec M. T. (1).

Proces musiał zostać ponowiony w odniesieniu do dwóch czynów: z art. 55 §1 k.k.s. wobec M. T. (1) i pomocnictwa do oszustwa w odniesieniu do P. K..

Sąd I instancji poczynił bardzo staranne i aprobowane przez Sąd odwoławczy ustalenia dotyczące tego, komu zostało zlecone założenie działalności gospodarczej w celu firmowania części działalności M. T. (1) i jego grupy. W tym zakresie ustalenia faktyczne są prawidłowe i nie będzie potrzeby powielania dowodów z zeznań P. R., Ł. P. i A. W., którzy pozwolili wykorzystać swoje przedsiębiorstwa do firmowania działalności nielegalnej, jak również przekazujących dane: J. K. (1), P. K. i P. A. (1). W ustaleniach faktycznych Sądu meriti zabrakło tylko ustaleń dotyczących drugiej części znamion przestępstwa skarbowego z art. 55 §1 k.k.s. opisujących narażenie Skarbu Państwa na uszczuplenie należności podatkowych. De facto Sąd odwoławczy nie wie, ile ta należność wynosiła, a od niej zależy np. czy oskarżony dopuścił się przestępstwa w typie podstawowym z art. 55 §1 k.k.s., w typie uprzywilejowanym z art. 55 §2 k.k.s., czy też wykroczenia skarbowego z art. 55 §3 k.k.s. Różnica między tymi typami czynów wynika wyłącznie z kwoty podatku narażonego na uszczuplenie, a ta jest nieznana. Dodatkowa wątpliwość Sądu odwoławczego wynika z faktu, że zarówno podatek od towarów i usług (VAT), jak i podatek akcyzowy są podatkami liniowymi i nie bardzo zauważalny jest motyw finansowy tego przestępstwa. W przypadku, gdy mamy do czynienia z podatkami progresywnymi, takimi jak podatek dochodowy od osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej, nielegalne, ale opłacalne może stać się rozdzielenie dochodu przekraczającego pierwszy próg podatkowy na dwie działalności. Od nadwyżki ponad próg podatkowy zapłacony zostanie wówczas podatek według stawki 18%, a nie 32%, stąd te 14% może stanowić kwotę podatku narażonego na uszczuplenie. Tymczasem przy podatkach liniowych z punktu widzenia Skarbu Państwa może stać się obojętne, kto ma zapłacić podatek, a nie jak zostanie on rozdzielony na poszczególnych podatników. W niniejszej sprawie podstawowy interes przestępców polegał na zaniechaniu płacenia podatku, a nie na rozdzieleniu go na poszczególne działalności. Bez wyjaśnienia, jaka kwota podatku została narażona na uszczuplenie przy czynie przypisanym M. T. (1) w punkcie 4. części dyspozytywnej zaskarżonego wyroku nie sposób dokonać kontroli instancyjnej wyroku w tym zakresie.

Sąd Okręgowy w Koszalinie był dotychczas właściwy na podstawie właściwości łącznej do orzekania o tym czynie, stąd uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy następuje temu Sądowi, jednak powinien on rozważyć, czy zachodzą podstawy do dalszego orzekania przez ten Sąd.

Odnosnie czynu przypisanego oskarżonemu P. K. w punkcie 20. części dyspozytywnej zaskarżonego wyroku, częściowo ma rację obrońca oskarżonego, wskazujący, że nie może być mowy o pomocnictwie do oszustwa podatkowego, polegającego na nabyciu nielegalnie wyprodukowanego oleju napędowego. Jak już wcześniej wskazano momentem powstania obowiązku podatkowego w zakresie podatku akcyzowego jest chwila produkcji oleju, stąd nabycie wyprodukowanego oleju stanowiłoby pomocnictwo po czynie, a takie ustalenie jest niedopuszczalne w świetle koncepcji pomocnictwa funkcjonującej w polskim prawie karnym. Zachowanie, które Sąd meriti przypisał oskarżonemu P. K. jest jednak karalne, gdyż stanowić może, czy to paserstwo akcyzowe do nielegalnie wyprodukowanego wyrobu akcyzowego (art. 65 k.k.s.), czy też odrębne uchylanie się od opodatkowania. W przypadku podatku akcyzowego na nabywcy produktu akcyzowego ciąży obowiązek zapłaty podatku, którego nie uiszczył sprawca główny. W takim zaś przypadku P. K. popełniłby swój własny czyn. Zatem zachowanie opisane przez Sąd Okręgowy w Koszalinie w punkcie 20. części dyspozytywnej zaskarżonego wyroku stanowi czyn zabroniony, tylko że inaczej zakwalifikowany lub też podstawa karalności wynika z innej podstawy podatkowej. Ponieważ apelację od wyroku złożył również prokurator, który mimo, że kwestii tej nie podnosił, jednak jego apelacja otworzyła drogę do zastosowania art. 440 k.p.k. Gdyby utrzymanie wyroku byłoby rażąco niesprawiedliwe, a niesprawiedliwość działa w tym przypadku na niekorzyść oskarżonego, sąd odwoławczy może jedynie uchylić zaskarżony wyrok. Zgodnie zaś z art. 434 §1 k.p.k. Sąd odwoławczy może orzec na niekorzyść oskarżonego tylko wówczas, gdy na jego niekorzyść

wniesiono środek odwoławczy, a taka sytuacja miała miejsce w niniejszej sprawie. Jeżeli środek odwoławczy pochodzi od oskarżyciela publicznego sąd może orzec na niekorzyść oskarżonego tylko w razie stwierdzenia uchybień podniesionych w tym środku albo podlegających uwzględnieniu z urzędu. Z urzędu zaś, poza granicami zarzutów, Sąd musi uwzględnić okoliczności określone w art. 440 k.p.k. Dlatego w tym zakresie zaskarżony wyrok należało uchylić, przekazując sprawę Sądowi meriti w celu ponownego rozpoznania. Sąd będzie jednak uprawniony do przyjęcia, że P. K. dokonał zakupu od M. T. (1) zakupu oleju napędowego, o którym wiedział, że został nielegalnie wyprodukowany, za kwotę nie większą niż 500.000 złotych, bez bezpośredniego przeprowadzania w tym zakresie dowodów, a jedynie dokonując oceny prawnej takiego zachowania. Z powodu uchylenia zaskarżonego wyroku w tej części, zbędne w rozumieniu art. 436 k.p.k. stało się ustosunkowywanie się do zarzutów 3. i 4. apelacji prokuratora.

Oдноśnie obu czynów, co do których wyrok został uchylony wskazane jest rychłe ponowienie przewodu sądowego, albowiem termin przedawnienia karalności czynów zagrożonych karą do 3 lat pozbawienia wolności, wedle Kodeksu karnego skarbowego w brzmieniu obowiązującym w chwili czynu, wynosi 5 lat. Wszczęcie w tym okresie postępowania wydłużyło ten okres o 5 lat, a ponieważ dotyczą one czynów polegających na narażeniu na uszczuplenie należności podatkowych, termin ten liczy od końca roku kalendarzowego, w którym to uszczuplenie nastąpiło. Przedawnienie następuje zatem 31.12.2013r.

Uchylenie zaskarżonego wyroku co do czynu opisanego w punkcie 4. zaskarżonego wyroku spowodowało konieczność uchylenia kary łącznej grzywny orzeczonej wobec M. T. (1). Ponieważ w mocy pozostała tylko jedna kara grzywny orzeczona wobec tego oskarżonego, nie zachodziła potrzeba orzekania nowej kary łącznej grzywny. Uchylenie zaś wyroku co do czynu opisanego w punkcie 20. części dyspozytywnej wobec P. K. spowodowało konieczność uchylenia zaliczenia okresu zatrzymania i tymczasowego aresztowania na poczet kary grzywny, natomiast zaliczenie nie następuje na poczet kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, jako że kara ta na razie nie jest wykonywana. Dlatego uchylony został punkt 23. części dyspozytywnej zaskarżonego wyroku.

W związku z powyższymi rozważaniami, Sąd Apelacyjny w Szczecinie po rozpoznaniu apelacji prokuratora oraz obrońców obu oskarżonych, na podstawie art. 437 §1 i 2 k.p.k. oraz art. 440 k.p.k.:

IV) uchylił zaskarżony wyrok w części dotyczącej M. T. (1) co do czynu przypisanego temu oskarżonemu w punkcie 4. części dyspozytywnej oraz w części dotyczącej P. K. co do czynu przypisanego temu oskarżonemu w punkcie 20. części dyspozytywnej i w tym zakresie przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w Koszalinie do ponownego rozpoznania,

V) zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- a. uchylił karę łączną grzywny orzeczoną wobec M. T. (1),
- b. kwalifikację prawną czynu przypisanego M. T. (1) w punkcie 3. części dyspozytywnej uzupełnił o art. 273 k.k.,
- c. w opisie czynu przypisanego P. K. w punkcie 21. części dyspozytywnej zwrot „kierował działalnością” zastąpił zwrotem „nakłonił do popełnienia czynu zabronionego”, a w kwalifikacji prawnej czynu w miejsce art. 18 § 1 k.k. w zw. z art. 271 § 1 i 3 k.k. – przyjął art. 18 § 2 i 3 k.k. w zw. z art. 271 § 1 i 3 k.k.,
- d. uchylił wobec P. K. zaliczenie okresu zatrzymania i tymczasowego aresztowania na poczet kary grzywny i pozbawienia wolności (punkt 23. części dyspozytywnej),

VI) w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

O kosztach sądowych Sąd orzekł na podstawie art. 636 §1 k.p.k., uznając, że żadna z apelacji nie została w całości uwzględniona, stąd zarówno M. T. (1), P. K., jak i Skarb Państwa w części dotyczącej nieuwzględnionej apelacji prokuratora ponoszą wydatki w częściach ich dotyczących. O opłatach Sąd orzekł na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 3 i 4, art. 3 ust. 1, art. 6 i 10 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. z 1983r. Nr 49, poz. 223 ze zm.).